รายงานการดำเนินงานและการกำกับดูแลการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
สำหรับช่วงครึ่งหลังของปี 2567

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ("สำนักงาน ก.ล.ต.") ขอเรียนเสนอรายงานการดำเนินงานและการกำกับดูแลการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สำหรับช่วงครึ่งหลังของปี 2567 ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

ปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญกับภาวะแนวโน้มประชากรสูงอายุที่มีจำนวนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ปี 2566 และจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super-aged society) ในอีกไม่ถึง 10 ปีข้างหน้า กล่าวคือ จะมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ประมาณ 1 ใน 4 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุนั้นส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจจากการลดลงของประชากรวัยแรงงาน และด้านสภาวะทางการเงินของผู้สูงอายุในการเตรียมความพร้อมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้หลังเกษียณอายุ ซึ่งเมื่อพิจารณาด้านการออมพบว่า ผู้สูงอายุส่วนมากยังมีเงินออมอยู่ในระดับที่ไม่มากเพียงพอจะพึ่งพาตนเองได้หลังเกษียณอายุ

การเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ประชากรวัยแรงงานมีหลักประกันในยามเกษียณ จึงยังเป็นวาระแห่งชาติที่รัฐบาลและหลายภาคส่วนให้ความสำคัญ อาทิ เมื่อปี 2564 กระทรวงการคลังได้เสนอผลักดันร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งเป็นกองทุนภาคบังคับที่ส่งเสริมการออมของแรงงานในระบบทั่วประเทศให้มีเงินออมไว้ใช้ยามเกษียณ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอให้รัฐสภาพิจารณาต่อไป และกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พร้อมด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง[1] ซึ่งเป็นกองทุนภาคบังคับที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ลูกจ้างเมื่อออกจากงานหรือตาย โดยจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

ในส่วนของการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว สำนักงาน ก.ล.ต. ได้เสนอปรับปรุงกฎหมายและเร่งดำเนินการพัฒนาการกำกับดูแลเพื่อให้เกิดการออมการลงทุนระยะยาวรองรับการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยได้เสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ("พ.ร.บ. กองทุนฯ") เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2566 และได้ติดตามประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในส่วนของการปรับปรุง

[1] ตามความในมาตรา 130 วรรค 1 และวรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 กำหนดให้ลูกจ้างสำหรับกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไปเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ทั้งนี้ มิให้ใช้บังคับแก่กิจการที่นายจ้างได้จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือจัดให้มีการสงเคราะห์แก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานหรือตาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. .... เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (“ร่าง พ.ร.บ. กองทุนฯ”) มาอย่างต่อเนื่อง[2]

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ดำเนินการพัฒนากองทุนสำรองเลี้ยงชีพในหลาย ๆ ด้าน อาทิ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เกี่ยวข้องกับการสับเปลี่ยนนโยบายการลงทุน และการบริหารและจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองที่เป็นธรรมและโปร่งใส ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสมาชิกโดยรวมเป็นสำคัญ และเป็นการยกระดับการกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน

ในด้านการเปิดเผยข้อมูล สำนักงาน ก.ล.ต. ได้วางรากฐานเรื่องการเปิดเผยข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภทหลายนายจ้างที่ไม่ได้เป็นบริษัทในเครือเดียวกัน (“pooled fund”) โดยได้เปิดให้ใช้งานเครื่องมือค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูล ซึ่งรวบรวมข้อมูล pooled fund กว่า 40 กองทุนหรือกว่า 300 นโยบายการลงทุน ไว้บนเว็บแอปพลิเคชัน ชื่อ SEC Fund Check โดยผู้ใช้งานจะสามารถค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูล pooled fund รายนโยบายการลงทุนในมิติสำคัญ ๆ ได้โดยสะดวก อาทิ นโยบายการลงทุน ค่าธรรมเนียม ผลตอบแทน และข้อมูลเชิงสถิติสำคัญ อีกทั้งยังสามารถเปรียบเทียบข้อมูล pooled fund กับกองทุนรวมอื่น ๆ ได้อีกด้วย ซึ่งจะช่วยให้คณะกรรมการกองทุน สมาชิก หรือผู้ที่สนใจ มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนที่ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

สำหรับเศรษฐกิจของไทยในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 โดยรวมปรับตัวดีขึ้นจากภาคบริการ การท่องเที่ยว และการบริโภคภาคเอกชนที่ได้รับผลดีจากมาตรการเงินโอนภาครัฐ โดยเมื่อพิจารณาในด้านธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้น พบว่ามีทิศทางที่ดีขึ้นต่อเนื่องแทบทุกด้าน ทั้งมูลค่าเงินกองทุนของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เพิ่มขึ้นจาก 1,446,584 ล้านบาท ณ เดือนมิถุนายน 2567 เป็น 1,513,173 ล้านบาท ณ เดือนธันวาคม 2567 รวมทั้งจำนวนสมาชิกที่ยังคงปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา โดย ณ เดือนธันวาคม 2567 มีจำนวนสมาชิก 2,975,946 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จากเดือนมิถุนายน 2567 อย่างไรก็ดี แม้ว่าจำนวนสมาชิกจะเพิ่มขึ้นแต่เมื่อเทียบกับแรงงานภาคเอกชนในระบบแล้ว พบว่าความครอบคลุมของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (coverage) ยังคงมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 17.1 ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 16.9

นอกจากนี้ ณ เดือนธันวาคม 2567 มีจำนวนนายจ้างที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทั้งสิ้น 23,779 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากเดือนมิถุนายน 2567 ทั้งนี้ แม้จำนวนกองทุนโดยรวมจะลดลง แต่ก็เป็นผลจากการยกเลิกกองทุนนายจ้างรายเดียวที่มีนโยบายการลงทุนเดียว (“single fund”) และกองทุนกลุ่มบริษัทที่มีนโยบายการลงทุนเดียว (“group fund”) เพื่อเข้าร่วมในกองทุนหลายนายจ้างที่มีหลายนโยบายการลงทุน (“master pooled fund”) ซึ่งเป็นการเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้แก่สมาชิกและลดต้นทุนการบริหารจัดการ

[2] กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเสนอร่าง พ.ร.บ. กองทุนฯ ต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2567 ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอยู่ระหว่างการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. กองทุนฯ ดังกล่าวเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

1. สถานะของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

	ณ 31 ธันวาคม 2567	ณ 30 มิถุนายน 2567	เปลี่ยนแปลง 6 เดือน		ค่าเฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง
มูลค่าเงินกองทุน (ล้านบาท)	1,513,173	1,446,584	66,589	4.6%	4.2%
จำนวนกองทุน (กอง)	351	355	-4	-1.1%	-1.6%
จำนวนนายจ้าง (ราย)	23,779	23,443	336	1.4%	4.5%
จำนวนสมาชิก (คน)	2,975,946	2,942,579	33,367	1.1%	1.3%

1.1 มูลค่าทรัพย์สินสุทธิและจำนวนกองทุน

ณ เดือนธันวาคม 2567 ภาพรวมธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเติบโตขึ้นในด้านมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (“NAV”) จำนวนนายจ้าง และจำนวนสมาชิก โดยมีจำนวนนายจ้าง 23,779 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากเดือนมิถุนายน 2567 จำนวนสมาชิก 2.98 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จากเดือนมิถุนายน 2567 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่นายจ้างให้ความสำคัญกับการมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้น และจำนวนลูกจ้างที่เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่มากกว่าจำนวนสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพ นอกจากนี้ แม้ว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะมีจำนวนกองทุนลดลง แต่ NAV กลับเพิ่มสูงขึ้นเป็น 1,513,173 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 จากเดือนมิถุนายน 2567 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของนายจ้างและลูกจ้างในเรื่องของการออมเพื่อวัยเกษียณผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มากขึ้น

ทั้งนี้ จำนวนกองทุนมีทั้งหมด 351 กองทุน ลดลง 4 กองทุนจากเดือนมิถุนายน 2567 โดยเป็นผลมาจากการจดทะเบียนเลิก single fund 2 กองทุน และ group fund 2 กองทุน เพื่อเข้าร่วมใน master pooled fund แทน ซึ่งเป็นการเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้แก่สมาชิกและลดต้นทุนการบริหารจัดการ

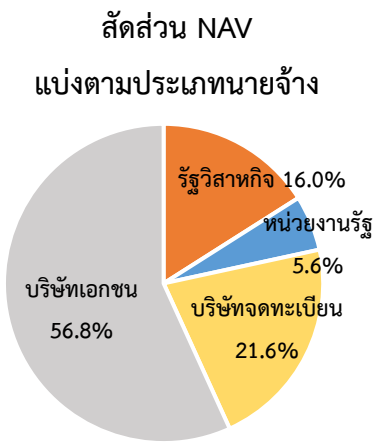
1.2 นายจ้างในกองทุน

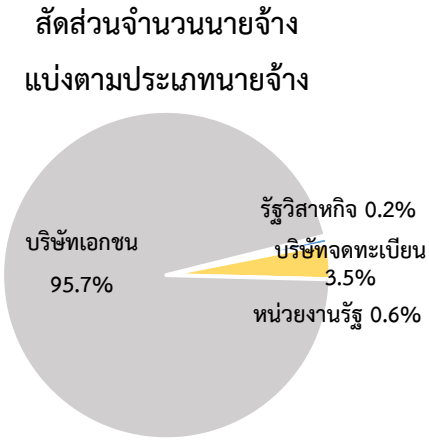
ณ เดือนธันวาคม 2567 นายจ้างที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างมีเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวน 23,779 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.5 ของนายจ้างทั้งหมด (นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป มีจำนวน 530,565 ราย[3]) และหากพิจารณากองทุนแบ่งตามประเภทนายจ้าง[4] พบว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของนายจ้างบริษัทเอกชนยังคงมีขนาดใหญ่สุดทั้งในด้าน NAV (สัดส่วนร้อยละ 56.8) และจำนวนนายจ้าง (สัดส่วนร้อยละ 95.7) ขณะที่กองทุนของนายจ้างที่เป็นรัฐวิสาหกิจและบริษัทจดทะเบียน แม้ว่ามีจำนวนนายจ้างที่น้อยกว่า (สัดส่วนร้อยละ 0.2 และร้อยละ 3.5 ตามลำดับ) แต่มีสัดส่วน NAV สูงถึงร้อยละ 37.6 ของ NAV ทั้งหมด (สัดส่วน NAV ของนายจ้างที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 16.0 และนายจ้างที่เป็นบริษัทจดทะเบียน ร้อยละ 21.6)

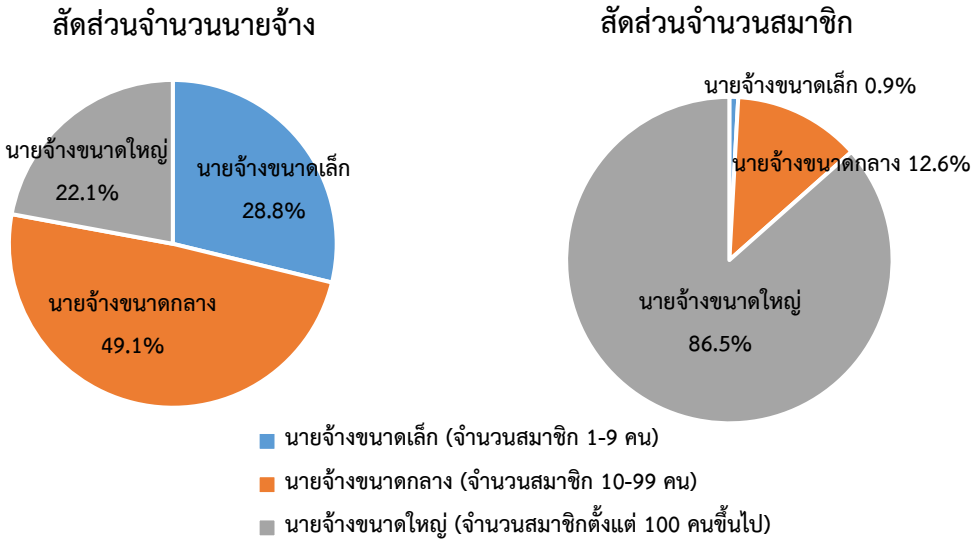
[3] ที่มา สำนักงานประกันสังคม ข้อมูลจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม เดือนธันวาคม 2567 จาก คลิก (สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2568)

[4] ในกรณีที่นายจ้างเป็นทั้งประเภทรัฐวิสาหกิจและบริษัทจดทะเบียน จะจัดกลุ่มเป็นนายจ้างประเภทรัฐวิสาหกิจ

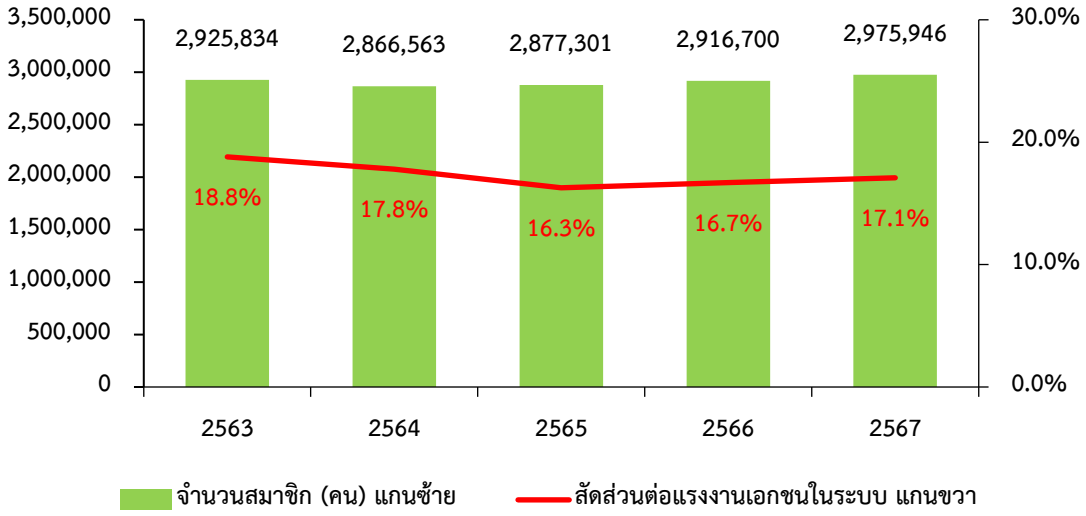
หากพิจารณานายจ้างในกองทุนแบ่งตามจำนวนสมาชิก พบว่าร้อยละ 49.1 ยังคงเป็นนายจ้างขนาดกลาง (มีสมาชิก 10-99 คน) ขณะที่นายจ้างขนาดใหญ่ (มีสมาชิกตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป) แม้มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 22.1 แต่ครอบคลุมจำนวนสมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 86.5 และตั้งแต่สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 พบว่า นายจ้างขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ร้อยละ 4.0 และ ร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

1.3 สมาชิกในกองทุน

ณ เดือนธันวาคม 2567 สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจำนวน 2,975,946 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จากเดือนมิถุนายน 2567 ซึ่งนับเป็นการเพิ่มขึ้นต่อเนื่องนับตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี 2565 อย่างไรก็ดี แม้ว่าจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น แต่หากพิจารณาความครอบคลุมของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเทียบกับแรงงานภาคเอกชนในระบบ (coverage) ซึ่งมีจำนวน 17.4 ล้านคนแล้ว พบว่า มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 17.1 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 16.9

จำนวนสมาชิกในกองทุน

1.4 ภาพรวมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแบ่งตามประเภทกองทุน

เมื่อพิจารณาภาพรวมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแบ่งตามประเภทกองทุน ณ เดือนธันวาคม 2567 พบว่า master group fund ยังคงเป็นกองทุนที่มีจำนวนกองทุนมากที่สุด โดยมี 116 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ของกองทุนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ในช่วงหกเดือนที่ผ่านมา master pooled fund เติบโตอย่างต่อเนื่องในด้าน NAV และปัจจุบันเป็นกองทุนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด โดยมี NAV 569,803 ล้านบาท หรือร้อยละ 37.7 ของ NAV ทั้งหมด ซึ่งสูงกว่า master group fund ที่เคยมีสัดส่วน NAV สูงกว่า master pooled fund ในเดือนมิถุนายน 2567

นอกจากนี้ master pooled fund ยังคงเป็นกองทุนที่มีจำนวนนายจ้างและสมาชิกมากที่สุด โดยมีจำนวนนายจ้าง 20,129 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 84.7 ของจำนวนนายจ้างทั้งหมด และมีจำนวนสมาชิก 1,673,710 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.2 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด แนวโน้มนี้สะท้อนให้เห็นว่านายจ้างส่วนใหญ่เลือกกองทุนประเภท master pooled fund เพื่อช่วยลดภาระในการบริหาร ลดต้นทุน และมีการจัดการที่เป็นระบบมากขึ้น

ในด้านการเติบโตของ master group fund และ master pooled fund พบว่ากองทุนทั้งสองประเภทยังคงมีการขยายตัวของ NAV อย่างชัดเจน โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 5.1 และร้อยละ 9.3 ตามลำดับ ในขณะที่กองทุนที่มีนโยบายการลงทุนเดียว กลับมีแนวโน้มลดลงในช่วงเวลาเดียวกัน โดย NAV ของ single fund ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 17.5 group fund ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.8 และ pooled fund ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.9 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นายจ้างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสมาชิกให้มีทางเลือกในการลงทุนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายยิ่งขึ้น

ประเภทกองทุน	NAV (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี	จำนวนกองทุน (กอง)	จำนวนนายจ้าง (ราย)	จำนวนสมาชิก (คน)
กองทุนนายจ้างรายเดียวที่มีนโยบายเดียว (single fund)	15,146.4	-17.5%	45	45	31,802
กองทุนนายจ้างรายเดียวที่มีหลายนโยบาย (master single fund)	251,023.6	-0.3%	61	58	270,771
กองทุนกลุ่มบริษัทที่มีนโยบายเดียว (group fund)	63,604.8	-1.8%	88	1,015	181,508
กองทุนกลุ่มบริษัทที่มีหลายนโยบาย (master group fund)	566,030.0	5.1%	116	1,202	642,663
กองทุนหลายนายจ้างที่มีนโยบายเดียว (pooled fund)	47,565.1	-1.9%	19	1,736	175,492
กองทุนหลายนายจ้างที่มีหลายนโยบาย (master pooled fund)	569,803.4	9.3%	22	20,129	1,673,710

หมายเหตุ: จำนวนนายจ้างอาจมีการนับซ้ำ กรณีนายจ้างหนึ่งรายมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากกว่าหนึ่งประเภท

2. บริษัทจัดการ

ณ เดือนธันวาคม 2567 บริษัทจัดการ (“บลจ.”) ที่บริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจำนวน 17 แห่ง โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

2.1 บริษัทจัดการที่มีส่วนแบ่งการตลาดโดยรวมสูงสุด 5 อันดับแรก (กองทุนทุกประเภท)

บลจ. ที่มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การจัดการสูงสุด 5 อันดับแรก มี NAV รวม 1,029,192 ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 68.0 ของ NAV ทั้งหมด มีจำนวนกองทุนภายใต้การบริหารจัดการ 223 กองทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.5 ของจำนวนกองทุนทั้งหมด มีจำนวนนายจ้าง 14,703 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.8 ของจำนวนนายจ้างทั้งหมด และจำนวนสมาชิก 2,379,242 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.9 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด สะท้อนให้เห็นถึงการให้บริการที่กระจุกตัวอยู่ที่ บลจ. น้อยราย ทั้งนี้ บลจ. 5 อันดับแรกข้างต้นครองส่วนแบ่งการตลาดสูงสุดต่อเนื่องจากปี 2563 โดยแต่ละแห่งมี NAV และจำนวนกองทุน ณ เดือนธันวาคม 2567 ใกล้เคียงกับช่วงครึ่งแรกของปี 2567

2.2 บริษัทจัดการที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูงสุด 5 อันดับแรก (เฉพาะ pooled fund และ master pooled fund)

บลจ. ที่บริหารกอง pooled fund และ master pooled fund ที่มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การจัดการสูงสุด 5 อันดับแรก มี NAV รวม 460,079 ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งการตลาดรวมร้อยละ 74.5 ของ NAV ทั้งหมดของกองทุนสองประเภทนี้ มีจำนวนกองทุนที่ให้บริการ 18 กองทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.9 ของจำนวนกองทุนสองประเภทนี้ทั้งหมด โดยครอบคลุมนายจ้าง 16,356 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.3 ของจำนวนนายจ้างภายใต้กองทุนสองประเภทนี้ และสมาชิก 1,424,252 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.0 ของจำนวนสมาชิกภายใต้กองทุนสองประเภทนี้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ามี บลจ. เพียงไม่กี่แห่งที่ให้น้ำหนักกับการให้บริการกองทุนสองประเภทนี้ จึงทำให้เกิดการกระจุกตัวขึ้น

3. การลงทุนของกองทุนแยกตามประเภททรัพย์สิน

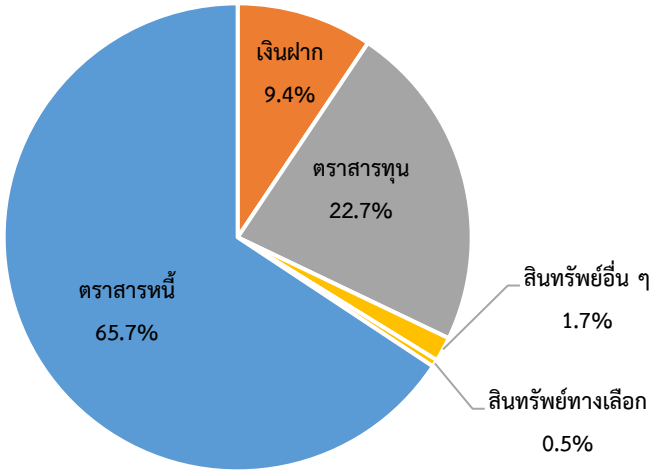
3.1 ภาพรวมการลงทุน

ณ เดือนธันวาคม 2567 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีมูลค่าเงินลงทุน 1,522,722 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายน 2567 ร้อยละ 4.5 โดยกลุ่มสินทรัพย์ที่มีการลงทุนในสัดส่วนสูงที่สุด ยังคงเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่มีรายได้จากดอกเบี้ยและเงินฝากที่ร้อยละ 75.1 (กลุ่มเงินฝากสัดส่วนร้อยละ 9.4 และกลุ่มตราสารหนี้ร้อยละ 65.7) เทียบกับร้อยละ 75.4 เมื่อเดือนมิถุนายน 2567 อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณามูลค่า NAV พบว่ากลุ่มสินทรัพย์ ทั้งกลุ่มเงินฝาก กลุ่มตราสารหนี้ กลุ่มตราสารทุน กลุ่มสินทรัพย์ทางเลือก และกลุ่มสินทรัพย์อื่นล้วนมี NAV เพิ่มขึ้นทั้งสิ้น

ในด้านการลงทุนต่างประเทศ ณ เดือนธันวาคม 2567 มีมูลค่า 40,997 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 จากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีมูลค่า 38,206 ล้านบาท ซึ่งเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของ

มูลค่าการลงทุนโดยรวม อย่างไรก็ดี สัดส่วนมูลค่าการลงทุนต่างประเทศเมื่อเทียบกับมูลค่าการลงทุนทั้งหมดยังไม่สูงนัก กล่าวคือ มีสัดส่วนร้อยละ 2.7 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีสัดส่วนมูลค่าการลงทุนต่างประเทศร้อยละ 2.6 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด อย่างไรก็ดี การลงทุนต่างประเทศส่วนใหญ่ยังคงเป็นการลงทุนผ่านหน่วยลงทุนต่างประเทศ มูลค่า 35,270 ล้านบาท ซึ่งเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.0 ของการลงทุนต่างประเทศทั้งหมด ลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 87.4 เมื่อเดือนมิถุนายน 2567 โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนผ่านหน่วยลงทุนตราสารทุนและหน่วยลงทุนตราสารหนี้ ที่ร้อยละ 67.5 และร้อยละ 10.7 ของมูลค่าการลงทุนต่างประเทศ ตามลำดับ ขณะที่การลงทุนผ่านหน่วยลงทุนอสังหาริมทรัพย์มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 3.0 เป็นร้อยละ 2.9 และหน่วยลงทุนกลุ่มสินทรัพย์อื่นมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.4 เป็นร้อยละ 4.9 ของมูลค่าการลงทุนต่างประเทศ ตามลำดับ

การลงทุนของกองทุนแยกตามประเภทสินทรัพย์

3.2 การลงทุนแยกตามประเภทสินทรัพย์

การลงทุนในสินทรัพย์สำคัญมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

(1) การลงทุนในตราสารหนี้

ณ เดือนธันวาคม 2567 มูลค่าการลงทุนในตราสารหนี้คิดเป็นร้อยละ 65.7 ของ NAV โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยงต่ำ กล่าวคือ เป็นการลงทุนในพันธบัตร ตั๋วเงินคลัง และตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ร้อยละ 26.1 ของ NAV และแม้มีการลงทุนในหุ้นกู้เอกชนและพันธบัตรที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน ร้อยละ 27.9 ของ NAV แต่เกือบทั้งหมดเป็นหุ้นกู้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับที่ลงทุนได้ (“investment grade”) ขณะที่การลงทุนในหุ้นกู้ที่มีระดับความน่าเชื่อถือต่ำกว่าที่ลงทุนได้ (“non-investment grade”) และหุ้นกู้ที่ไม่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (“unrated”) มีสัดส่วนรวมกันร้อยละ 0.2 ของ NAV ทั้งหมด เป็นหุ้นกู้ที่ออกเสนอขายในประเทศ

สำหรับการลงทุนในตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงิน (“P/N”) ปรับตัวลดลงร้อยละ 42.0 จากเดือนมิถุนายน 2567 โดยมีสัดส่วนเทียบกับมูลค่าการลงทุนรวมยังคงตัวที่ร้อยละ 0.2 ของ NAV ซึ่งทั้งหมดเป็นตั๋วแลกเงินที่ออกในประเทศ และทั้งหมดเป็นตั๋วที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับ investment grade

(2) การลงทุนในตราสารทุน

มูลค่าการลงทุนในตราสารทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 จากเดือนมิถุนายน 2567 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในประเทศ ส่งผลให้สัดส่วนการลงทุนในตราสารทุนเทียบกับมูลค่าการลงทุนรวมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 22.6 เป็นร้อยละ 22.7 ของ NAV โดยการลงทุนในตราสารทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนตรงที่สัดส่วนร้อยละ 13.9 ของ NAV โดยลงทุนในหุ้นกลุ่ม SET 50 เป็นหลัก ส่วนการลงทุนในหน่วยลงทุนตราสารทุนมีสัดส่วนร้อยละ 8.8 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยลงทุนตราสารทุนในประเทศ ทั้งนี้ มูลค่าการลงทุนในหน่วยลงทุนตราสารทุนต่างประเทศเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากเดือนมิถุนายน 2567 ร้อยละ 1.6 ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของตลาดตราสารทุนทั่วโลก

(3) การฝากเงิน

ณ เดือนธันวาคม 2567 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมียอดเงินฝากธนาคารและบัตรเงินฝากเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.1 จากเดือนมิถุนายน 2567 และมีสัดส่วนเทียบกับมูลค่าการลงทุนรวมปรับตัวลดลงจากร้อยละ 9.8 เป็นร้อยละ 9.4 ของ NAV โดยการฝากเงินเกือบทั้งหมดเป็นเงินฝากในประเทศ ขณะที่การฝากเงินในต่างประเทศมีมูลค่าการลงทุนที่ลดลงจากเดือนมิถุนายน 2567 ร้อยละ 91.9

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ 31 ธันวาคม 2567		ณ 30 มิถุนายน 2567		เปลี่ยนแปลง	
	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	%
1. กลุ่มเงินฝาก	**143,304**	**9.4%**	**143,198**	**9.8%**	**106**	**0.1%**
- เงินฝากธนาคาร บัตรเงินฝาก (ในประเทศ)	143,173	9.4%	141,571	9.7%	1,602	1.1%
- เงินฝากธนาคาร บัตรเงินฝาก (ต่างประเทศ)	131	0.0%	1,627	0.1%	-1,496	-91.9%
2. กลุ่มตราสารหนี้	**1,000,145**	**65.7%**	**955,611**	**65.6%**	**44,534**	**4.7%**
2.1 ลงทุนตรง	**824,707**	**54.2%**	**791,578**	**54.3%**	**33,129**	**4.2%**
(1) ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน	2,326	0.2%	4,011	0.3%	-1,685	-42.0%
- ในประเทศ	2,326	0.2%	4,011	0.3%	-1,685	-42.0%
- ต่างประเทศ	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
(2) พันธบัตร ตั๋วเงินคลัง ตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	397,291	26.1%	364,358	25.0%	32,933	9.0%
- ในประเทศ	396,903	26.1%	363,954	25.0%	32,949	9.1%
- ต่างประเทศ	388	0.0%	404	0.0%	-16	-4.0%

	ณ 31 ธันวาคม 2567		ณ 30 มิถุนายน 2567		เปลี่ยนแปลง	
	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	%
(3) หุ้นกู้[5]	425,090	27.9%	423,209	29.0%	1,881	0.4%
Financial Institution	100,344	6.6%	117,123	8.0%	-16,779	-14.3%
- ในประเทศ	98,782	6.5%	116,332	8.0%	-17,550	-15.1%
• Investment grade	98,782	6.5%	116,332	8.0%	-17,550	-15.1%
• Non-investment grade	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
• Unrated	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
- ต่างประเทศ	1,562	0.1%	791	0.1%	771	97.5%
• Investment grade	1,562	0.1%	791	0.1%	771	97.5%
• Non-investment grade	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
• Unrated	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
Corporate	324,746	21.3%	306,086	21.0%	18,660	6.1%
- ในประเทศ	324,746	21.3%	306,086	21.0%	18,660	6.1%
• Investment grade	322,391	21.1%	304,787	20.9%	17,604	5.8%
• Non-investment grade	1,404	0.1%	22	0.0%	1,382	6281.8%
• Unrated	951	0.1%	1,277	0.1%	-326	-25.5%
- ต่างประเทศ	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
• Investment grade	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
• Non-investment grade	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
• Unrated	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
2.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	**175,438**	**11.5%**	**164,033**	**11.3%**	**11,405**	**7.0%**
หน่วยลงทุนตราสารหนี้	175,438	11.5%	164,033	11.3%	11,405	7.0%
- ในประเทศ	171,057	11.2%	160,751	11.0%	10,306	6.4%
- ต่างประเทศ	4,381	0.3%	3,282	0.2%	1,099	33.5%
3. กลุ่มตราสารทุน	**346,311**	**22.7%**	**329,620**	**22.6%**	**16,691**	**5.1%**
3.1 ลงทุนตรง	**212,764**	**13.9%**	**210,259**	**14.4%**	**2,505**	**1.2%**
หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และใบสำคัญแสดงสิทธิ	212,764	13.9%	210,259	14.4%	2,505	1.2%
- ในประเทศ	212,764	13.9%	210,259	14.4%	2,505	1.2%
• SET 50	179,200	11.8%	175,437	12.0%	3,763	2.1%
• SET 51-100	25,217	1.6%	25,902	1.8%	-685	-2.6%
• Non-SET 100	6,497	0.4%	6,811	0.5%	-314	-4.6%

[5] สินทรัพย์ประเภทหุ้นกู้ รวมถึงพันธบัตรที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน

	ณ 31 ธันวาคม 2567		ณ 30 มิถุนายน 2567		เปลี่ยนแปลง	
	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	% NAV	มูลค่า	%
• MAI	1,402	0.1%	1,893	0.1%	-491	-25.9%
• Non-listed	448	0.0%	216	0.0%	232	107.4%
- ต่างประเทศ	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
3.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	**133,547**	**8.8%**	**119,361**	**8.2%**	**14,186**	**11.9%**
หน่วยลงทุนตราสารทุน	133,547	8.8%	119,361	8.2%	14,186	11.9%
- ในประเทศ	105,856	7.0%	92,096	6.3%	13,760	14.9%
- ต่างประเทศ	27,691	1.8%	27,265	1.9%	426	1.6%
4. กลุ่มสินทรัพย์ทางเลือก	**7,342**	**0.5%**	**4,561**	**0.3%**	**2,781**	**61.0%**
4.1 ลงทุนผ่านกองทุน	**6,091**	**0.4%**	**3,022**	**0.2%**	**3,069**	**101.6%**
กองทรัสต์	6,091	0.4%	3,022	0.2%	3,069	101.6%
- ในประเทศ	2,463	0.2%	1,675	0.1%	788	47.0%
- ต่างประเทศ	3,628	0.2%	1,347	0.1%	2,281	169.3%
4.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	**1,251**	**0.1%**	**1,539**	**0.1%**	**-288**	**-18.7%**
หน่วยลงทุนอสังหาริมทรัพย์	1,251	0.1%	1,539	0.1%	-288	-18.7%
- ในประเทศ	77	0.0%	384	0.0%	-307	-79.9%
- ต่างประเทศ	1,174	0.1%	1,155	0.1%	19	1.6%
5. กลุ่มสินทรัพย์อื่น[6]	**25,620**	**1.7%**	**24,707**	**1.7%**	**913**	**3.7%**
5.1 ลงทุนตรง	**6**	**0.0%**	**467**	**0.0%**	**-461**	**-98.7%**
- ในประเทศ	-11	0.0%	-177	0.0%	166	-93.8%
- ต่างประเทศ	17	0.0%	644	0.0%	-627	-97.4%
5.2 ลงทุนผ่านหน่วยลงทุน	**13,871**	**0.9%**	**10,889**	**0.7%**	**2,982**	**27.4%**
- ในประเทศ	11,846	0.8%	9,198	0.6%	2,648	28.8%
- ต่างประเทศ	2,025	0.1%	1,691	0.1%	334	19.8%
5.3 รายการค้างรับ/เงินสดย่อย	**11,743**	**0.8%**	**13,351**	**0.9%**	**-1,608**	**-12.0%**
มูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด	**1,522,722**	**100.0%**	**1,457,697**	**100.0%**	**65,025**	**4.5%**

[6] สินทรัพย์อื่น เช่น สัญญาฟอร์เวิร์ด ตราสารหนี้ที่มีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแฝง (structured note) รายการค้างรับ และหน่วยลงทุนผสม เป็นต้น

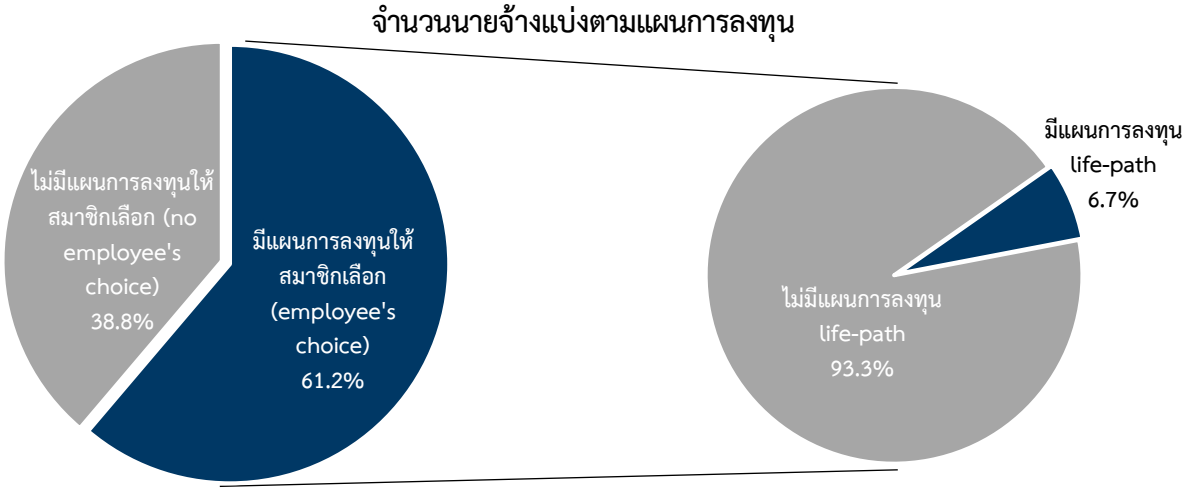
4. ผลการดำเนินงานของกองทุน (performance)

ผลการดำเนินงานของกองทุนแบ่งตามนโยบายการลงทุน ณ เดือนธันวาคม 2567 พบว่า กองทุนทรัพย์สินทางเลือกให้ผลตอบแทนเฉลี่ยสูงสุดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2566 ถึงเดือนธันวาคม 2567 ที่ร้อยละ 5.99 ในขณะที่กองทุนตลาดเงินให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่ำสุดตั้งแต่ธันวาคม 2566 ถึงเดือนธันวาคม 2567 ที่ร้อยละ 2.15 และนโยบายทรัพย์สินทางเลือกเป็นนโยบายที่มีผลการดำเนินงานสูงสุดและต่ำสุดที่แตกต่างกันมากที่สุดโดยให้ผลตอบแทนสูงสุดที่ร้อยละ 20.16 และผลตอบแทนต่ำสุดที่ติดลบร้อยละ 3.65

ประเภทนโยบายการลงทุน	% ผลตอบแทนต่อปีย้อนหลัง ณ 31 ธันวาคม 2567					
	ย้อนหลัง 1 ปี			ย้อนหลัง 3 ปี		
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย
กองทุนตลาดเงิน	1.85%	2.62%	2.15%	0.15%	4.63%	1.66%
กองทุนตราสารหนี้	1.21%	3.65%	2.71%	-0.64%	6.05%	1.73%
กองทุนผสม	0.92%	5.17%	2.20%	-4.63%	5.24%	2.71%
กองทุนตราสารทุน	-4.97%	15.72%	3.96%	-20.80%	10.53%	1.23%
กองทุนทรัพย์สินทางเลือก	-3.65%	20.16%	5.99%	-13.82%	24.29%	-2.89%

5. แผนการลงทุนของกองทุนรายนายจ้าง

ณ เดือนธันวาคม 2567 นายจ้างที่จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีแผนการลงทุนให้สมาชิกเลือก (employee's choice) มีสัดส่วนร้อยละ 61.2 ของนายจ้างทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 59.0 อย่างไรก็ดี นายจ้างเหล่านี้เลือกใช้กองทุนที่มีนโยบายสมดุลตามอายุ (" life-path") ร้อยละ 6.7 ของนายจ้างที่มีแผนการลงทุนให้สมาชิกเลือก แม้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 6.1 ของนายจ้างที่มีแผนการลงทุนให้สมาชิกเลือก แต่ตัวเลขดังกล่าวยังคงสะท้อนให้เห็นว่าแผนการลงทุนแบบ life-path ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก อย่างไรก็ดี สำนักงาน ก.ล.ต. ได้เสนอปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายการลงทุนสำหรับสมาชิกที่ไม่ได้เลือกนโยบายด้วยตนเอง ("default portfolio") ให้เป็นนโยบายที่คำนึงถึงความสมดุลระหว่างความเพียงพอของเงินออมรองรับการเกษียณ และระดับความเสี่ยงของการลงทุนตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด ซึ่งอาจรวมถึง life-path หรือ target date

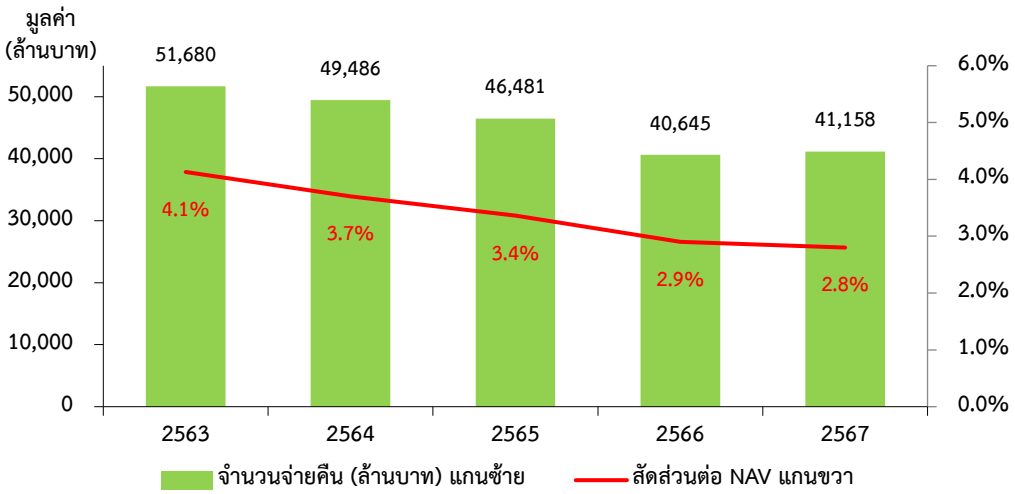

6. การจัดการเงินของสมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ

6.1 การจ่ายเงินคืนสมาชิกที่ออกจากงาน

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 มีการจ่ายเงินให้สมาชิกที่ออกจากงานรวม 18,193 ล้านบาท ลดลงจากช่วงครึ่งปีแรกที่มีการจ่ายออก 22,965 ล้านบาท ส่งผลให้ทั้งปี 2567 มีการจ่ายเงินให้สมาชิกที่ออกจากงานรวม 41,158 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.7 ของ NAV ซึ่งสูงขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2566 ที่มียอดจ่ายออก 40,645 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.9 ของ NAV

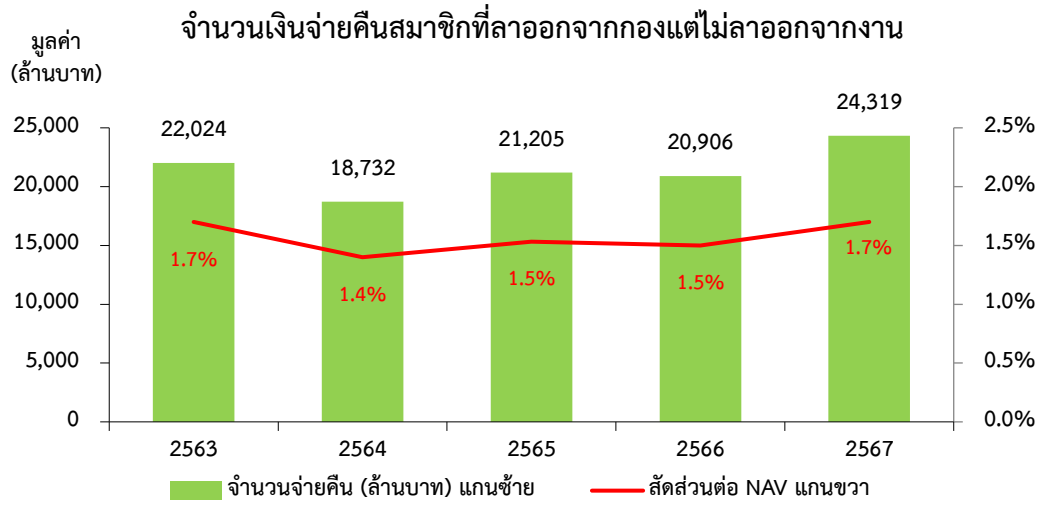
แม้ยอดเงินที่จ่ายออกให้สมาชิกในปี 2567 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่สัดส่วนเมื่อเทียบกับ NAV กลับลดลง ซึ่งอาจเกิดจากการเติบโตของ NAV กองทุน ทั้งนี้ จำนวนเงินที่จ่ายออกให้แก่สมาชิกในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงครึ่งปีแรก อาจสะท้อนถึงแนวโน้มการลาออกที่ลดลง หรือการที่สมาชิกเลือกคงเงินไว้ในกองทุนหรือรับเงินจากกองทุนเป็นงวดมากขึ้น

6.2 การจ่ายเงินคืนสมาชิกที่ลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงาน

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 มีสมาชิกที่ลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงาน 91,190 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของสมาชิกทั้งหมด ซึ่งลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มี 98,881 คน อย่างไรก็ตาม แม้จำนวนสมาชิกที่ลาออกลดลง แต่จำนวนเงินที่จ่ายคืนให้แก่สมาชิกกลับเพิ่มขึ้นเป็น 11,363 ล้านบาท (ร้อยละ 0.8 ของ NAV) จาก 10,510 ล้านบาท (ร้อยละ 0.7 ของ NAV ปี 2566) ซึ่งบ่งชี้ว่าสมาชิกที่ลาออกจากกองทุนแต่ไม่ลาออกจากงานมีแนวโน้มถอนเงินออกจากกองทุนเป็นจำนวนมากขึ้น

เมื่อพิจารณาจำนวนเงินที่จ่ายคืนสมาชิกตลอดปี 2567 พบว่ามีมูลค่า 24,319 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3 จากปี 2566 ซึ่งอาจมาจากหลายปัจจัย เช่น ความต้องการสภาพคล่องทางการเงิน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ทั้งนี้ สมาชิกที่ลาออกจากกองทุนอาจไม่ได้รับสิทธิ์กลับมาเป็นสมาชิกอีก หากมีข้อบังคับกำหนดไว้ ซึ่งส่งผลให้สมาชิกสูญเสียโอกาสในการออมเพื่อการเกษียณผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

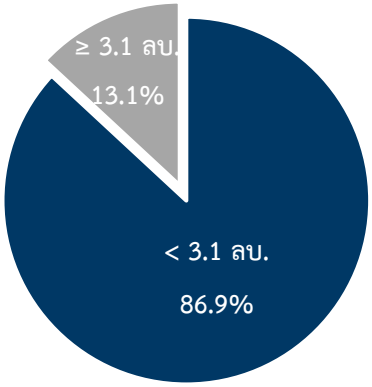
6.3 การจ่ายเงินให้แก่สมาชิกที่เกษียณอายุ

ปี 2567 มีสมาชิกกองทุนที่เกษียณอายุ 31,849 คน ลดลงจากปีก่อน 1,493 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.0 เลือกถอนเงินออกทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 93.9 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนของสมาชิกที่คงเงินในกองทุนลดลงเป็นร้อยละ 3.5 และผู้ที่เลือกรับเงินงวดมีเพียงร้อยละ 1.5 สะท้อนว่าทางเลือกในการคงเงินหรือรับเงินเป็นงวดยังไม่เป็นที่นิยม นอกจากนี้ สมาชิกที่เกษียณอายุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.9) ได้รับเงินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3.1 ล้านบาท[7] ซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 81.0 ในปี 2566 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

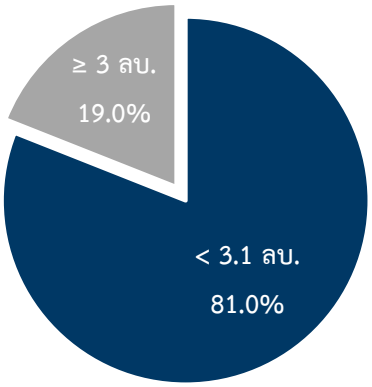
[7] จากการประมาณการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เมื่อปี 2565 พบว่า เงินออมขั้นต่ำที่ควรมี ณ วันเกษียณอายุ 60 ปี และใช้ไปจนถึงอายุ 90 ปี คือ 3.1 ล้านบาท ซึ่งเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายเดือนละ 8,600 บาท ทั้งนี้ การศึกษาวิเคราะห์ระดับสินทรัพย์การออมขั้นต่ำที่ผู้เกษียณอายุพึงมีสำหรับการประกันคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน (วัยสูงอายุ) เมื่อปี 2562 โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา และ

โดยในปี 2565 และ 2564 อยู่ที่ร้อยละ 80.3 และร้อยละ 76.9 ตามลำดับ ซึ่งอาจสะท้อนว่าระดับเงินออมเพื่อการเกษียณของสมาชิกยังไม่สูงมาก หรือพฤติกรรมการออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังไม่ต่อเนื่องเพียงพอ แม้ว่าสัดส่วนของผู้ที่ถอนเงินออกทั้งหมดจะเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจสะท้อนถึงความต้องการสภาพคล่องหลังเกษียณ แต่ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอาจมีมากกว่าภาวะเศรษฐกิจ จึงควรพิจารณาสนับสนุนให้มีทางเลือกในการออมและบริหารเงินหลังเกษียณให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกมากขึ้น

จำนวนเงินที่สมาชิกเกษียณอายุได้รับ ปี 2567

จำนวนเงินที่สมาชิกเกษียณอายุได้รับ ปี 2566

6.4 การบริหารจัดการเงินต่อเนื่องในกองทุน

(1) การคงเงินไว้ในกองทุนและการรับเงินจากกองทุนเป็นงวด

สมาชิกที่ออกจากงานและสมาชิกที่เกษียณอายุยังคงขอคงเงินและรับเงินจากกองทุนเป็นงวดอย่างต่อเนื่อง โดย ณ เดือนธันวาคม 2567 สมาชิกขอคงเงินไว้ในกองทุนมีมูลค่า 524,849 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 34.7 ของ NAV) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 จากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีมูลค่า 498,435 ล้านบาท ส่วนการขอรับเงินจากกองทุนเป็นงวดมีมูลค่า 40,302 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.7 ของ NAV) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากเดือนมิถุนายน 2567 ที่มีมูลค่า 39,736 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าสมาชิกที่ออกจากงานและสมาชิกที่เกษียณอายุมีแนวโน้มคงเงินในกองทุนและรับเงินจากกองทุนเป็นงวดเพื่อลงทุนต่อเนื่อง แต่เมื่อเทียบกับสัดส่วนของสมาชิกที่ถอนเงินออกจากกองทุนทั้งหมด พบว่าสัดส่วนของสมาชิกที่คงเงินและรับเงินเป็นงวดยังมีไม่มากนักตามที่กล่าวในข้อ 6.3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการประมาณการจำนวนเงินเกษียณขั้นต่ำพึงมี (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่จะเกษียณในปี 2569) กรณีมีโรคประจำตัวและใช้ชีวิตพอเพียงอยู่ที่ 4.7 ล้านบาท

มูลค่าการคงเงินและการขอรับเงินเป็นงวดของสมาชิก

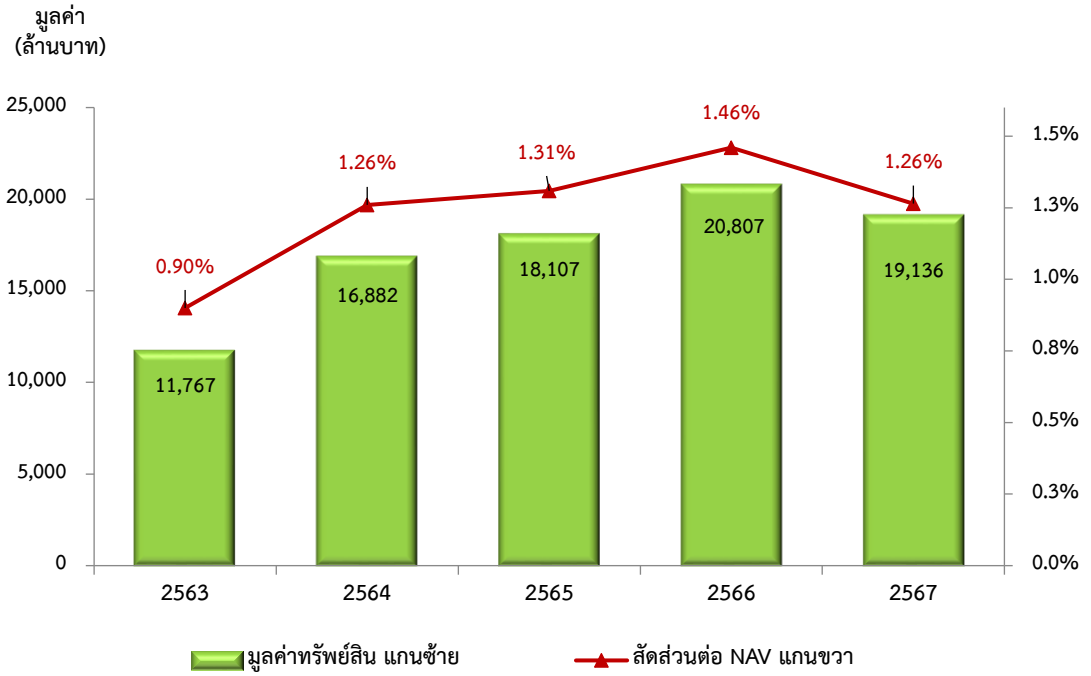

(2) การโอนเงินกองทุนไปกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF for PVD)

ตั้งแต่ปี 2559 ที่มีการเปิดให้สมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสามารถโอนเงินไปยังกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF for PVD) ได้ การโอนเงินไป RMF for PVD มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในปี 2567 มีการโอนเงินไป RMF for PVD รวม 19,136 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.0 จากปี 2566 ซึ่งอาจเกิดจากสมาชิกบางส่วนเลือกนำเงินไปใช้จ่ายแทนการออมเงินต่อในกองทุน ส่งผลให้สัดส่วนเงินโอนต่อ NAV ลดลงจากร้อยละ 1.46 ในปี 2566 เป็นร้อยละ 1.26 ในปี 2567

ณ เดือนธันวาคม 2567 มี RMF for PVD จำนวน 207 กองทุน เพิ่มขึ้นจาก 197 กองทุนในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 โดยกองทุนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการลงทุนในตราสารทุน (113 กองทุน) รองลงมาคือตราสารหนี้ (37 กองทุน) และกองทุนนโยบายผสม (43 กองทุน) ขณะที่กองทุนที่ลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือก เช่น ทองคำและอสังหาริมทรัพย์ มี 14 กองทุน

การโอนเงินกองทุนไปกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

7. การดำเนินการที่สำคัญเพื่อพัฒนากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการวางรากฐานให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีความแข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของภาคธุรกิจ คุ้มครองประโยชน์ของสมาชิก และเป็นช่องทางการออมการลงทุนเพื่อการเกษียณที่สำคัญของประเทศ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

7.1 การปรับปรุง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้เสนอหลักการและร่าง พ.ร.บ. กองทุนฯ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2566 ซึ่งมีหลักการสำคัญแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

(1) การรองรับพัฒนาการของโครงสร้างกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและยกระดับธรรมาภิบาล (governance) ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยปรับปรุงกฎหมายให้รองรับโครงสร้างของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภทกองทุนหลายนายจ้าง (pooled fund และ master pooled fund) ซึ่ง บลจ. เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนินการต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติมากขึ้น

(2) การพัฒนากลไกในการคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์ และสร้างความเป็นธรรมให้แก่สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการเงินออม เช่น การกำหนดให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างเข้าเป็นสมาชิกได้โดยง่าย (automatic enrollment) การมีกลไกช่วยให้สมาชิกมีนโยบาย

การลงทุนที่เหมาะสมโดยกำหนด default portfolio การเปิดให้มีนายทะเบียนสมาชิกรายนายจ้าง (central registrar) การเพิ่มอัตราเพดานเงินสะสมและเงินสมทบ การให้ บลจ. จ่ายเงินแยกส่วนของนายจ้างและลูกจ้างได้ การจัดการเงินคงค้าง (unclaimed money) การให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพรองรับการโอนย้ายกองทุนหรือชำระการขายเป็นหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นแทนเงินได้ (pay in kind) เป็นต้น

(3) การกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสในการกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และมีการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม เช่น การให้นายจ้างมีหน้าที่ยื่นรายงานข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การกำหนดมาตรฐานของเอกสารและแนวทางการรับจดทะเบียน การกำหนดหลักเกณฑ์การบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอยู่ระหว่างการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. กองทุนฯ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

7.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองที่เป็นธรรมและโปร่งใส ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสมาชิกโดยรวมเป็นสำคัญ และส่งผลให้การกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นไปอย่างเหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน เพื่อให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นกลไกการออมการลงทุนระยะยาวที่สำคัญเพื่อรองรับการเกษียณสำหรับประชาชนวัยแรงงานในระบบภาคเอกชน ทั้งนี้ การปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวครอบคลุมประเด็นสำคัญจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

(1) การปรับปรุงระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการสับเปลี่ยนนโยบายการลงทุน ซึ่งครอบคลุมถึง

(ก) การกำหนดเงื่อนไขการสับเปลี่ยนนโยบายการลงทุนของสมาชิกได้ปีละไม่เกิน 4 ครั้งต่อกอง หากกำหนดเกิน 4 ครั้ง ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อป้องกันการทำรายการสับเปลี่ยนนโยบายการลงทุนบ่อยครั้งเกินไปจนก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างสมาชิก

(ข) การเพิ่มความชัดเจนเกี่ยวกับการนำส่งเงินเข้ากองทุน

(ค) การคำนวณและเปิดเผยข้อมูลจำนวนหน่วยให้สมาชิกทราบ

(2) การกำหนดแนวทางการบริหารและจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management Tools : “LMTs”) เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้น โดย บลจ. อาจเลือกใช้ตามความจำเป็นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของกองทุนและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

(3) การกำหนดให้ผู้รับฝากทรัพย์สินทำหน้าที่รับรอง NAV ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (แทนผู้รับรองความถูกต้องของ NAV ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) เพื่อให้ บลจ. สามารถดำเนินการจัดให้มีการรับรองความถูกต้องของ NAV ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้อย่างคล่องตัวยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ลงราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2567 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป เว้นแต่หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบและปฏิบัติต่อลูกค้าของ บลจ. เกี่ยวกับเงื่อนไขการสับเปลี่ยนนโยบายการลงทุนของกองทุน และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดแนวทาง LMTs ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป เพื่อให้ภาคธุรกิจมีเวลาในการเตรียมความพร้อมด้านระบบงานที่เกี่ยวข้อง

7.3 การพัฒนาเครื่องมือค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภท pooled fund และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการมีศูนย์กลางข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภท pooled fund ซึ่งมีกว่า 40 กองทุน หรือกว่า 300 นโยบายการลงทุน เพื่อให้นายจ้าง คณะกรรมการกองทุน สมาชิก และผู้สนใจ มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนที่ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะช่วยให้สมาชิกเข้าใกล้เป้าหมายการมีเงินออมรองรับการเกษียณอย่างเพียงพอ

สำนักงาน ก.ล.ต. จึงได้พัฒนาต่อยอดเครื่องมือค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบเว็บแอปพลิเคชันชื่อ SEC Fund Check (https://fundcheck.sec.or.th/main) โดยเพิ่มรูปแบบให้สามารถค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูลระหว่าง pooled fund เป็นรายนโยบายการลงทุน และเปรียบเทียบข้อมูลระหว่าง pooled fund กับกองทุนรวมหรือกองทุนการออมเพื่อการเกษียณอื่น ๆ ในมิติต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก อาทิ ผลตอบแทนย้อนหลังต่อปี ค่าธรรมเนียม ระดับความเสี่ยง ข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลการลงทุน เป็นต้น โดยได้เปิดให้ใช้งานตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2567

นอกจากนี้ เมื่อเดือนธันวาคม 2567 สำนักงาน ก.ล.ต. ยังได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภท pooled fund ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ผ่านการเชื่อมต่อข้อมูลบนเว็บไซต์บริการข้อมูล SEC Application Programming Interface (API) ของสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนาอุตสาหกรรมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทยในอนาคตต่อไป

7.4 การปรับปรุงระบบจดทะเบียนข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบจดทะเบียนข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (“ระบบจดทะเบียน”) และระบบงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพ ใช้งานง่าย และมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงให้การกรอกข้อมูลสำคัญจากข้อบังคับกองทุนอยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ต่อยอดเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้ โดยมีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของการใช้ระบบจดทะเบียนในปัจจุบัน และหารือกับ บลจ. เพื่อร่วมกันหาแนวทางการปรับปรุงระบบจดทะเบียน เช่น

- การปรับปรุงการบันทึกไฟล์ข้อบังคับกองทุนเพื่ออำนวยความสะดวกและรองรับกรณีนายจ้างหลายรายที่ใช้ข้อบังคับกองทุนที่มีลักษณะเหมือนกัน
- การปรับปรุงรูปแบบการแสดงข้อมูลสำคัญของข้อบังคับกองทุน

- การปรับปรุงระบบจดทะเบียนให้รองรับไฟล์เอกสารที่มีขนาดใหญ่ขึ้น รองรับการกรอกเครื่องหมายอักขระพิเศษ และรองรับการกรอกข้อมูลที่ซับซ้อนมากขึ้น อาทิ ข้อมูลเงื่อนไขการจ่ายเงินสบทบ (vesting condition) ที่ข้อบังคับอาจกำหนดตามตำแหน่งงาน ระดับงาน อายุงาน และอายุสมาชิก เป็นต้น

- การปรับปรุงระบบจดทะเบียนให้สามารถตรวจสอบคำนำหน้าชื่อและชื่อกลางของบุคคลธรรมดากับฐานข้อมูลของกรมการปกครองได้ และรองรับการกรอกข้อมูลและแนบไฟล์เอกสารข้อบังคับสำหรับคำชี้แจงเพิ่มเติมของนายจ้าง

นอกจากนี้ ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำเอกสารสรุปสาระสำคัญของการปรับปรุงระบบจดทะเบียน พร้อมด้วยคำอธิบายขั้นตอนและวิธีการกรอกข้อมูลผ่านระบบจดทะเบียนที่ได้ปรับปรุงดังกล่าว โดยได้เปิดให้ใช้งานบางส่วนไปแล้วเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2567 และคาดว่าจะเปิดให้ใช้งานระบบที่ปรับปรุงดังกล่าวได้ทั้งหมดภายในเดือนมกราคมปี 2568

7.5 การพัฒนาระบบบำนาญของไทยและการผลักดันผลการประเมิน

ผลการประเมิน Mercer CFA Institute Global Pension Index (“MCGPI”) ปี 2567 ของไทยปรับตัวดีขึ้น โดยได้คะแนนรวม 50.0 คะแนน (จากเต็ม 100) เพิ่มขึ้นจาก 46.4 คะแนนในปี 2566 แม้ว่าผลการประเมิน MCGPI ของประเทศไทยจะอยู่ที่อันดับ 43 จาก 48 ประเทศเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา แต่คะแนนที่เพิ่มขึ้นสะท้อนถึงพัฒนาการของระบบบำนาญในทิศทางที่ดีขึ้น ประกอบกับคะแนนที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ระดับการประเมินของไทยขยับจากเกรด D เป็น C โดยคะแนนในทุกหมวดดีขึ้น ดังนี้

- ด้านความเพียงพอของเงินเกษียณ (Adequacy) เพิ่มจาก 45.4 เป็น 50.2 คะแนน
- ด้านความยั่งยืนของระบบบำนาญ (Sustainability) เพิ่มจาก 42.2 เป็น 43.8 คะแนน
- ด้านความน่าเชื่อถือของระบบบำนาญ (Integrity) เพิ่มจาก 53.9 เป็น 58.2 คะแนน

อย่างไรก็ดี แม้คะแนนประเมิน MCGPI ปี 2567 ของไทยจะดีขึ้น แต่ระบบบำนาญโดยรวมยังต้องได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้สามารถรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยการพัฒนาควรครอบคลุม ทั้งระบบบำนาญภาคบังคับและภาคสมัครใจ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มความเพียงพอของเงินเกษียณให้แก่ประชากรทุกกลุ่ม
